

Dla Biblioteki Górniczej i Przemysłowej
1889r.

ZAKŁAD SZTUCZNYCH WÓD MINERALNYCH

K. RZĄCY i A. CHMURSKIEGO w KRAKOWIE.

(Odnaczony na Wystawach krajowych i Wystawie przyrodniczo-lekarskiej dyplomem honorowym i państwowemi medalami zasługi).

Krakowskie Towarzystwo lekarskie, na wniosek Komisji dla popierania przemysłu krajowego, uznało za dobre i celowi odpowiednie wyrabianie w naszym zakładzie następujących

WÓD HIGIENICZNYCH:

Kwaśna woda sodowa mocniejsza.

Kwaśna woda sodowa słabsza.

W 1000 grm. wody przekroplonej, kwasem węglowym przesyconej, zawiera:

Chlorku sodowego	0·200	0·200
Chlorku potasowego	0·300	0·300
Kwasu chlorowodor. rozc. (<i>Ph. Austr.</i>)	1·000	0·500

Zdaniem Komisji dla przemysłu lekarskiego w Krakowie, wody te mają być używane w przypadkach, gdy w żołądku brak kwasu solnego (niedowład wydzielniczy, choroby gorączkowe), następnie w czasach grożących epidemii, aby drobnoustroje chorobotwórcze, mogące się dostać do żołądka, gdy w niem niema kwasu solnego, co się zdarza w stanie prawidłowym na czczo, w rozwoju powstrzymać; wreszcie w przypadkach w których wskazaniem bywa użycie wody sodowej, lub rodzimych szczaw kwaśnych.

Higieniczna woda sodowa

W 1000 grm. (w litrze) wody przekroplonej, kwasem węglowym przesyconej, zawiera:

Dwuwęglanu sodowego	0·600
Chlorku sodowego	0·500
Chlorku potasowego	0·100
Fosforanu sodowego	0·100

Woda ta zdaniem Komisji przemysłowej Towarzystwa lekarskiego krakowskiego ma służyć za napój zamiast wody zwyczajnej (choćby nawet źródłanej), zamiast wody sodowej, jakoteż zamiast szczaw rodzimych (*Giesshübel, Krohndorf i Apollinaris*).

Wyrób naszych wód gazowych pozostaje pod kontrolą Towarzystwa lekarskiego krakowskiego. Do przyrządzania ich używamy wyłącznie zdrojowej wody przekroplonej, zdaniem prof. dra Olszewskiego i dra Buszka, fizyka m. Krakowa, wzorowego chemicznego składu.

Polecając gazowe Wody lecznicze i higieniczne łaskawej a skutecznej opiece Wielmożnego Pana oświadczamy wszelką gotowość zastosowania się do Jego poleceń, światłych rad i uwag.

K. Rzący i Chmurski.

ZAKŁAD SZTUCZNYCH WÓD MINERALNYCH

K. RZĄCY i A. CHMURSKIEGO w KRAKOWIE.

(Odnaczony na Wystawach krajowych i Wystawie przyrodniczo-lekarskiej dyplomem honorowym i państwowymi medalami zasługi).

Krakowskie Towarzystwo lekarskie, na wniosek Komisji balneologicznej i Komisji dla popierania przemysłu krajowego w zastosowaniu do celów leczniczych, poleciło do używania w praktyce lekarskiej naszego wyrobu

GAZOWE WODY LECZNICZE

przyrządzone według załączonych przepisów:

Woda z pyrofosforanem żelazowym Nr I (Mocniejsza)

W 1000 grm. (litrze) zawiera 0·532 *Natr. pyrophosph. ferrati*, w szklance 0·133 grm. tego nader skutecznego leku. Woda ta przyswaja się łatwo i dobrze znoszona bywa przez chorych z wrażliwym przewodem pokarmowym.

Woda z pyrofosforanem żelazowym Nr II (Słabsza)

W 1000 grm. (litrze) zawiera 0·266, w szklance 0·066 *Natr. pyrophosph. ferrati*. Szczególniej w praktyce dziecięcej używana. Dla dzieci ćwierć flaszki dziennie.

Woda litowa.

W 1000 grm. (litrze) znajduje się zwykła dawka dzienna 1·0 *Lith. carb.*, w szklance zaś 0·25, a więc więcej niż w jakiegokolwiek wodzie mineralnej zawiera tej soli nader często przez lekarzy zalecanej.

Woda bromowa Nr I (Mocniejsza 1·25% Br.)

Powszechnie dziś używana w kraju i zagranicą. W 1000 grm. (litrze) zawiera 5·0 *Natr. bromati*, 5·0 *Kalii bromati*, 2·5 *Ammonii bromati*, 0·60 *Natri bicarbonici*, a więc w szklance 3·12 grm. bromków. Wskutek szczęśliwego połączenia bromków i zmiany w sposobie ich zadawania można podawać przetwory bromowe w tej formie przez długi czas w znacznych dawkach w różnych, a tak dziś rozpowszechnionych, chorobach nerwowych bez ubocznych szkodliwych następstw. Zwykła dawka jednorazowa 1·25 grm. to jest pół szklanki wody bromowej.

Woda bromowa Nr II (Słabsza 0·62% Br.)

W 1000 grm. (litrze) zawiera 2·50 *Natr. brom.*, 2·50 *Kal. brom.*, 1·25 *Ammon brom.*, 1·00 grm. *Natr. bicarb.*, a więc w szklance 1·56 grm. bromków.

Woda jodowa.

W 1000 grm. (litrze) zawiera 2·0, w szklance 0·5, w ćwierci szklanki 0·125 *Kalii jodati*. Dobry bardzo sposób zadawania jodku potasowego. Oddaje znakomite usługi w przypadkach, gdy z powodu cierpienia żołądka nie można używać przez czas dłuższy *Kalii jodati*.

Skuteczność wymienionych tutaj wód leczniczych w rozmaitych chorobach stwierdzona została w Klinice lekarskiej przez prof. dra Korczyńskiego jak i w Szpitalu św. Łazarza na oddziale prof. dra Pareńskiego i prymaryusza dra Paszkowskiego, jak świadczą o tem nader przychylnie dla Zakładu urzędowe polecenia naszych wód do użytku w praktyce lekarskiej.

Prócz powyższych wód leczniczych w fabryce naszej wyrabiamy Sztuczną Wodę Selecerską (według rozbioru chemicznego Freseniusa z 1863 r.), Szczałwę sodową na podobieństwo Bilińskiej (według rozbioru chemicznego Hupperta z r. 1875) i Wodę alkaliczno-sodową na podobieństwo wody Viehy (ze źródła Grande Grille i Celestins, według rozbioru chemicznego Bouqueta z roku 1855), które to wody sztuczne zdaniem Tow. Lek. krak. tak pod względem składu chemicznego jak i działania w niczem tego rodzaju wodom naturalnym nie ustępują i w zupełności zastąpić je mogą.